

РЕФОРМА І РОЗВИТОК АГРАРНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ В УКРАЇНІ

Україна, у т.ч. й сільськогосподарська наука та освіта, шукають свій шлях у майбутнє, орієнтуючись на цінності європейської цивілізації. У цьому ж контексті, як повідомлялось, МінАП і НААН розробили проект Концепції реформ і розвитку аграрної освіти та науки в Україні. Її мета: докорінне підвищення конкурентоспроможності результатів діяльності ВНЗ та відповідних науково-дослідних установ МінАП, НААН України спрямованих на покращення наукового й кадрового забезпечення розвитку на інноваційній основі галузей вітчизняного агропромислового комплексу з урахуванням нових економічних умов та світових продовольчих і фінансових викликів; реалізація державної аграрної

політики вдосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівників і фахівців для агропромислового виробництва, формування кадрового потенціалу, спроможного швидко адаптуватися й ефективно працювати в нових економічних умовах та міжнародному конкурентному середовищі шляхом спільного використання наукового потенціалу та матеріально-технічної бази установ МінАП, НААН України; підвищення рівня наукових досліджень та впровадження їх у виробництво; створення загальнодержавної системи інформаційно-консультативного та телекомунікаційного забезпечення агропромислового і природоохоронного комплексів України.

Обсяг Концепції, який розміщено в Інтернеті, невеликий: вступ, преамбула, 9 розділів і додаток. На жаль, у автора цих заміток немає можливості детально відкоментувати аналітичний документ. Але, щоб читач мав про нього уяву, зазначимо: як впливає із заключного розділу — плану дій по реалізації Концепції реформування та інтеграції аграрної науки й освіти на I етапі — 2010 - 2012 роки, під об'єднання, приєднання, перетворення, ліквідацію потрапили понад 100 підприємств і наукових установ. Масштабне реформування, якому немає аналогів в історії аграрної освіти та науки країни, практично торкнеться чи не всіх підрозділів і структурних одиниць ВНЗ та відповідних науково-дослідних установ МінАП і НААН України: одні будуть об'єднані з більш ефективними, другі — ліквідовані, треті — реорганізовані.

За браком місця не будемо детально аналізувати «плюси» й «мінуси» цього розділу. Але ось який приклад. Концепція пропонує Уладово-Люлинецьку дослідно-селекційну станцію ІЦБ підпорядкувати... Інститутіві кормів. Але чи варто це робити?

Уладово — Люлинецька дослідна селекційна станція (Калинівський р-н, Вінницька обл.), яка у 2008 році відзначила 120-річчя від дня заснування, вписала золоту сторінку в розвиток вітчизняного буряківництва. Тут нагромаджено унікальний досвід вирощування цукрових буряків. Народний музей історії Уладово-Люлинецької ДСС, що нараховує понад 2 200 предметів, може багато розповісти про заснування і діяльність дослідно-селекційної станції з питань буряківництва і цілої плеяди українських учених-селекціонерів, у т.ч. автора крашчих сортів цукрового буряка «Уладівка» Льва Людвиговича Семполовського (на території станції встановлено пам'ятник-бюст селекціонеру Л. Л. Семполовському (1868-1960)), який об'єднав у своїй творчій праці досвід і уміння другої половини XIX ст. та знання і можливості

першої половини XX ст.

Колектив ДСС й нині продовжує крашчі традиції. Цьогорік на станції закладено великий демонстраційний дослід, де зібрано майже всі гібриди цукрових буряків, сорти озимої пшениці, проса, гречки, ярої вики та гороху — створені на дослідно-селекційних станціях системи Інституту цукрових буряків. Гарно вродили сільськогосподарські культури не тільки на дослідних ділянках, а й у виробничих посівах, у т.ч. й цукрові буряки, що зайняли більше тисячі гектарів. Причому всі площі зайняті гібридом, створеним на цитоплазматичній чоловічо-стерильній основі саме на цій станції. Не випадково саме на базі Уладово-Люлинецької станції керівництво Вінницької області проводить семінари керівників і спеціалістів господарств області — тут справді є чому повчитися.

Запитується: навіщо ж сучасну й успішну структурну одиницю перепрофільовувати?

Так, сьогодні вимагає не просто декларацій чи ефектних акцій, а нових моделей розвитку сільського господарства й оптимального поєднання життєвої тріади: науки — освіти — виробництва. І можна лише вітати той факт, що аг-

рарна Україна приступила до розв'язання цього архіскладного й архівідповідального, але назрілого завдання. Але щоб одержати від реформи очікувані науково-освітні, соціальні та економічно-виробничі результати необхідно не на словах, а на ділі спрацювати на випередження — продемонструвати професіоналізм і вміння втілювати в життя принципи вищої державної політики. Думається: розробники Концепції й самі усвідомлюють, що даний документ не є досконалим (тому й винесли його на громадське обговорення), і, можливо, було б корисним об'єктивно й неупереджено, не «перетягуючи ковдру» у той чи інший бік, ще й ще виажити програму дій по науковому обґрунтуванню й реалізації реформи. Це якраз той випадок, про який кажуть: сім разів відміряй — один раз відріж.

До речі, реформу розраховують на 10 років. Отже, і «кроїти» живородну тканину науково-освітньої карти АПК, що глибоко зачіпає долю багатьох колективів і сотень тисяч людей, необхідно без поспіху, без скороспілих рішень і з холодною головою.

Оглядач журналу «Цукрові буряки».

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ

**Доводимо до відома усім прихильникам
Всеукраїнського журналу «Цукрові буряки»,
що в 2011 році наш часопис
у роздрібну мережу не надходитиме.
Отож передплачуйте
єдине в Україні професійне видання
для працівників буряково-цукрових галузей
через поштові відділення ДП «Преса».**

**На журнал збережено найкращу передплатну ціну —
30 гривень на увесь рік!**

ІНДЕКС ВИДАННЯ 74327